

یادداشت

مجمع یکی از قوانست

علی نجفی توانا حقوق‌دان

مجمع تشخیص مصلحت نظام یک مرجع نظارتی است که دو نوع وظیفه برای آن پیش‌بینی شده‌است.طبق قانون اساسی یک گروه از این وظایف مربوط به حل و فصل اختلاف بین مجلس شورای اسلامی و شورای نگهبان است که بدون دخالت در جزئیات امر باید نظر یکی از این دو نهاد را تأمین نماید. گروه دیگر از وظایف مجمع تشخیص؛ ارائه مشورت به مقام معظم رهبری و در موادی تصویب مطالبی است که در چارچوب برنامه‌های کلان کشور از سوی مقام معظم رهبری ارجاع می‌شود.این وظایف به نوعی در ارتباط مستقیم با مسائلی است که ممکن است گاهی مقام معظم رهبری به آن مرجع ارجاع دهد. در کنار این وظایف برخی از وظایف مثل بازنگری در قانون اساسی و... جنبه مستمر ندارد که به نوعی می‌توان گفت ممکن است به صورت مقطعی مطرح شود.بنابراین طبق صراحت قانون اساسی مجمع تشخیص مصلحت یک بازوی مشورتی مقام معظم رهبری است و در سایر امور حق دخالت ندارد. به خصوص حتی مطلبی از حضرت امام خمینی (ره) مورد اشاره قرار می‌گیرد که ایشان در یک مورد که مجمع قصد قانونگذاری داشت اشاره‌ای داشتند که مجمع نباید در کار قانونگذاری دخالت کند و اصولاً نباید به صورت یکی از قوای کشوری حضور داشته باشد.بنابر این به استناد بند ۸ اصل ۱۱۰ قانون اساسی در مواردی که قانون اساسی مشخص کرده است مجمع تشخیص مصلحت نظام به عنوان یک نهاد مشورتی و نظارتی و در مواردی هم به نوعی در حل و فصل اختلافات بین مجلس و شورای نگهبان وجهه داوری را برعهده دارد بدون اینکه بخواد یا بتواند وارد جزئیات شود.البته ما مانند این نهاد در سایر نظام‌های سیاسی دنیا سازمان مشابهی نداریم . البته در برخی کشورها شاهد شورای قانون اساسی، دادگاه قانون اساسی و مراجع دیگری وجود دارند، اما این نهادها و وظایفشان باعث هیچ گونه اختلاف و مداخله در وظایف سایر ارکان و قوا نمی‌شود. با این حال مناسفانه چندی است که اخیراً با تصحیح برخی از قوانین یا دخالت در جزئیات قوانین مجلس شورای اسلامی هستیم که این خود عملکرد فرا قانون اساسی هیأت نظارت مجمع تشخیص مصلحت نظام را نشان می‌دهد که به نوعی باعث اعتراض برخی از حقوقدانان و نمایندگان مجلس و حتی برخی از مسئولان کشور قرار گرفته است. چنین اقدامی از طرف هیأت نظارت مجمع تشخیص مصلحت ممکن است جایگاه قانونگذاری مجلس شورای اسلامی را که باید خانه ملت باشد و میزان دیدگاه آنها به عنوان نمایندگان ملت است تضعیف کند.اصولاًقانون که باید تبلور نیازها و آسپشناسی توسط وکلای ملت باشد در یک جایگاه سیاسی که منتخبین آن از سوی ملت انتخاب نشده‌اند ممکن است مورد تحدید قرار گیرد و در ادامه بر خلاف اصل تفکیک قوا با چالش‌ها و مشکلاتی مواجه‌شوایم شد. به همین جهت به صراحت می‌توان گفت در بندهای یک و دو اصل ۱۱۰ قانون اساسی ما صرفاً مجمع تشخیص را در جهت تدوین و اجرای سیاست‌های کلی نظام یا نوعی سبقه مشورتی می‌بینیم و بیش از این وظایف اختیاراتی رانعی‌توان برای مجمع تشخیص مصلحت نظام و هیأت عالی نظارت پیش بینی کرد. معتقدیم که اعتراض نمایندگان مجلس در مقایسه با قانون اساسی به جا و از لحاظ حقوقی قابل دفاع است.

خبر

طحان نظیف مطرح کرد

ابهامات شورای نگهبان درباره طرح «حمایت از گزارش‌گران فساد»

سخنگوی شورای نگهبان در گزارشی ابهامات این نهاد درباره طرح «حمایت از گزارش‌گران فساد» را تشریح کرد. هادی طحان نظیف متنی در این باره به شرح زیر منتشر کرده است: طرح «حمایت از گزارش‌گران فساد» که ۲۷فروردین ماه سال جاری به تصویب مجلس شورای اسلامی رسید، برای بررسی از حیث انطباق با شرع و قانون اساسی به شورای نگهبان ارسال شد. این طرح تلاش دارد با فاعل کردن ظرفیت عموم مردم بالاخص افرادی که در جریان مفاسد مذکور قرار گرفته‌اند، کشف مفاسد اقتصادی را تسهیل کند لذا با تمرکز بر انگیزه‌بخشی و حمایت از کسانی که از ارتکاب فساد آگاه می‌شوند، این افراد را به گزارش کردن فساد ترغیب کند. این طرح در ۱۷ ماده و در قالب پنج فصل تدوین شده است. فارغ از فصل نخست و انتهای طرح که به «تعاریف و مصادیق» و برخی «مقررات عمومی» پرداخته، سه فصل دیگر با عناوین «فرایند دریافت گزارش»، «حمایت» و «پاداش» با پیش‌بینی احکامی متعدد، محتوای طرح تشکیل می‌دهند. در فصل دوم ابتدا سازوکاری برای دریافت گزارش‌های فساد پیش‌بینی شده که با عمده آن بر دوش سازمان بازرسی کل کشور در جهت راه‌اندازی «سامانه گزارش‌گران فساد» است. در فصل سوم تعیین وکیل معاضدتی و حفظ امنیت جانی، مالی یا شغلی به عنوان موارد حمایت از گزارش‌گر مطرح شده‌اند و در فصل چهارم احکامی در خصوص میزان پاداش و سازوکار دریافت آن توسط گزارش‌گر پیش‌بینی شده‌است. شورای نگهبان پس از بررسی این طرح، نسبت به چهار ماده آن ابهاماتی داشت. از جمله مهم‌ترین این ابهامات، می‌توان به ابهام در خصوص ماده ۷ طرح اشاره کرد که در آن سازوکار حمایت از گزارش‌گر فساد پیش‌بینی شده‌است. توضیح آنکه در ماده ۷ برای اعمال حمایت‌های مذکور در ماده ۶ یعنی حفظ امنیت جانی یا مالی یا شغلی گزارش‌گر و تعیین وکیل معاضدتی برای وی محدودیت زمانی تا «یکسال پس از شروع به اجرای حکم قطعی» بر پرنده فساد افشا شده توسط گزارش‌گر پیش‌بینی شده بود که شورای نگهبان در راستای ضرورت حمایت همه‌جانبه و بدون محدودیت از گزارش‌گران فساد، عدم تعیین تکلیف مواردی که خطرها و تهدیدهای مورد نظر، پس از مهلت یکساله مذکور در ماده ایجاد شود را واجد ابهام تشخیص داده است. همچنین شورا، در تبصره «۱» این ماده که مهلتی پانزده روزه برای بررسی و تصمیم‌گیری مقام قضائی در خصوص درخواست اعمال حمایت، پیش‌بینی کرده‌است رانیز در راستای دفع احتمال به خطر افتادن جان، مال یا شغل گزارش‌گر در حین رسیدگی به درخواست وی و به جهت عدم تعیین تکلیف برای مواردی که نیاز به رسیدگی فوری دارند، دارای ابهام دانسته است. با عنایت به ابهامات مذکور، این طرح به مجلس عودت داده شد تا پس از اعمال اصلاحات لازم مجدداً مورد بررسی شورای نگهبان قرار گیرد.

مقام معظم رهبری در دیدار مسئولان وزارت خارجه و سفیران به تشریح دیپلماسی جمهوری اسلامی پرداختند:

انعطاف با حفظ اصول

رهبر معظم انقلاب اسلامی گفتند: «عزت»، نفی «دیپلماسی التماسی چه در کلام و چه در محتوا» و پرهیز از چشم دوختن به حرف و تصمیم مقامات کشورهای دیگر است. به گزارش ایسنا، حضرت آیت ... خامنه‌ای صبح دیروز در دیدار مسئولان وزارت امور خارجه و سفیران جمهوری اسلامی ایران، با تبیین ضوابط و شاخص‌های سیاست خارجی موفق، «عزت» به معنای نفی و پرهیز از دیپلماسی التماسی، «حکمت» به مفهوم تعاملات و فعالیت‌های خردمندانه و محاسبه شده و «مصلحت» به معنای انعطاف برای دور زدن موانع سخت و ادامه دادن مسیر را سه کلیدواژه اساسی در دیپلماسی کشور خواندند و مسئولان دیپلماسی کشور را به رصد دائم تحولات تدریجی و حوادث تأثیر گذار در نظم بین‌الملل برای به‌دست آوردن جایگاه شایسته ایران عزیز در نظم آینده جهان فراخواندند. حضرت آیت ... خامنه‌ای، سیاست خارجی خوب و دستگاه دیپلماسی کارآمد را رکنی اساسی برای اداره موفق کشور برشمردند و با بیان ۶ ضابطه الزامی در سیاست خارجی گفتند: رعایت این شاخص‌ها، نشانه سیاست خارجی موفق است و اگر این ضابطه‌ها مشاهده نشد، یا در نظریه سیاست خارجی و یا در کارکرد و عملیات دیپلماسی دچار مشکل هستیم. توانایی تبیین اقتناع‌کننده منطقی رویکردهای کشور در مسائل مختلف، اولین ضابطه یک سیاست خارجی موفق بود که رهبر انقلاب اسلامی بیان کردند. «حضور اثر گذار و جهت‌بخش در پدیده‌ها، حوادث و جریان‌های مختلف سیاسی – اقتصادی جهان»، «رفع و کاهش سیاست‌ها و تصمیمات تهدیدآمیز علیه ایران»، «تضعیف کانون‌های خطر آفرین»، « تقویت دولت‌ها و مجموعه‌های متحد و همراه با تشخیص لایه‌های پنهان در تصمیمات و اقدامات منطقه‌ای و جهانی»، پنج ضابطه دیگری بود که ایشان در تشریح یک سیاست خارجی موفق و افتخارآمیز، بیان کردند. حضرت آیت... خامنه‌ای همچنین در پردازش معنای سه کلیدواژه عزت، حکمت و مصلحت» در مقوله سیاست خارجی، گفتند: «عزت»، نفی «دیپلماسی التماسی چه در کلام و چه در محتوا» و پرهیز از چشم دوختن به حرف و تصمیم مقامات کشورهای دیگر است. ایشان تکیه نکردن بر اصول در سیاست خارجی را خلاف عزت و باعث تدبذب دانستند و افزودند: در همه مسائل جهانی در «حرف و اقدام و مواجهه با اقدام دیگران»، عز‌نمندان و متکی بر اصول حرکت می‌کنیم.

«هر حرکتی در سیاست خارجی باید عقلانی باشد

رهبر معظم انقلاب معنای حقیقی «حکمت»

قربانی شدن توسعه آموزش زیر پای نفت

نیک‌نژاد: اولویت کشور، آموزش و پرورش نیست

آرمان ملی – احسان اسقایی: آموزش و پرورش یکی از ارکان و پایه‌های رشد و شکوفایی کشورها و ملت‌هاست، چراکه مسیر توسعه همه جانبه در یک کشور از آموزش شهروندان و پرورش استعدادهای آنها می‌گذرد. از این منظر کشورهای توسعه یافته و کشورهایی که در نظر دارند در آینده مسیر واقعی را پیمایند، حساب ویژه‌ای در روی مقوله آموزش چه قبل از دانشگاه و چه در دوره‌های تکمیلی باز می‌کنند. در ایران نیز بخش قابل توجهی از بودجه کشور صرف آموزش و پرورش می‌شود. از سوی دیگر دولت‌های مختلف تلاش کرده‌اند در زمینه ساخت مدارس و بهسازی مراکز آموزشی بر اساس توانشان نقش جدی ایفا کنند. به نظر البته توجه به آموزش و پرورش دانش آموزان در طول دهه‌های گذشته تنها به استخدام معلمان؛ ساخت مدارس و بهسازی و تجهیز مدارس خلاصه شده است، چرا که عملاً تفاوت زیادی در ارائه آموزش‌های جدید، روش‌های تدریس بهتر و خصوصاً شق دوم آموزش یعنی پرورش صورت نگرفته است. سیزده دولت در ایران بعد از انقلاب در قدرت قرار گرفته‌اند و جز برخی از وزرای آموزش و پرورش که دغدغه توسعه آموزش محور را داشتند، سایر وزرا با دغدغه در این زمینه را نداشتند و یا اینکه جنس آنها از جنس آموزش و پرورش نبوده است. البته این مورد را باید در نظر گرفت که دولت‌هایی که از نظر مالی و ارتباط با جهان وضعیت مناسبی داشته‌اند و به توسعه به صورت زیر بنایی توجه کردند؛ تلاش‌هایی در جهت تحول در نظام آموزش و پرورش داشته‌اند اما همین تحریم روبه‌رو بودند، کم شو شده است.

❖ قیاسی بین دولت روحانی و رئیس‌ی در آموزش و پرورش

قیاسی بین دو دولت قبل در نگاه به آموزش و پرورش نشان می‌دهد جز دوره‌ای که دانش آشتیانی در دولت حسن روحانی تلاش کرد، تحولاتی را در آموزش و پرورش کشور ایجاد کند که البته در نهایت نتوانست در این مسیر موفقیتی کسب کند، سایر وزرای روحانی نتوانستند موفقیتی در مسیر ایجاد تحول در نظام آموزشی ایجاد کنند. دولت ابراهیم رئیسی نیز با معرفی یوسف نوری نشان داد نگاه عمیقی به وزارت آموزش و پرورش ندارد، نوری آنگذر با ساختار این وزارتخانه بیگانه بود که بسیاری از معلمان در شب عید حقوق هم دریافت نکردند. تمامی این موارد موجب شد نوری در ابتدای سال جاری استعفا دهد. بعد از استعفا یی رئیس‌جمهور صحرایی را به عنوان سرپرست این وزار تخانه معرفی کرد گویا قرار این است او را به عنوان وزیر به مجلس هم معرفی کند.

❖ اولویت؛ توجه به نظام آموزش و پرورش نیست

محمد رضا نیک نژاد، عضو کانون صنفی معلمان و آموزگار در ارتباط با نگاه دولت‌های مختلف به وزارت آموزش و پرورش و به طور کلی آموزش در کشور به «آرمان ملی» گفت: نگاهي به عملکرد دولت‌های گذشته جز چند دوره کوتاه نشان می‌دهد، اولویت مدیریتی کشور، توجه به آموزش و پرورش نیست، علت نیز به نفتی بودن اقتصاد ایران بازمی‌گردد. مبنای توسعه در کشور ما صادرات منابع و نه آموزش و پرورش بوده است. زمانی که یک کشور تک محصولی باشد به‌طور طبیعی تمرکز دولت‌ها بر آن تمرکز می‌شود که آن محصول را صادر کنند تا در برابر پول آن در کشور توسعه ایجاد کنند. اکثر کشورهای اسکاندیناوی توجه خوبی به آموزش و پرورش دارند و در جهان نمونه‌اند اما در بین این کشورها نرئو از نظر آموزش و پرورش ضعیف است، چرا؟ چون این کشور نفت خیز است. کشورهایی که مبنای توسعه را انسانی

به کارگیری هوش

مصنوعی در پداند

سایبری

رئیس سازمان پداند غیر عامل کشور با بیان اینکه «امروز شاهد اضافه شدن موضوع هوش مصنوعی به فضای سایبری هستیم» گفت: جمع‌بندی سازمان پدافند غیر عامل کشور این است که در سال ۱۴۰۲، هوش مصنوعی وارد دفاع سایبری شود. سردار غلامرضا جلالی با بیان اینکه «ی‌ر ساخت‌های مدرن امروزی عمدتاً هوشمند هستند»، خاطر نشان کرد: بعد از حوادث ۱۱ سپتامبر، دانش جدیدی تحت عنوان حفاظت از زیرساخت CIP به‌وجود آمد. سازمان پدافند غیر عامل کشور با همکاری جامعه دانشگاهی کشور با مطالعه این علم جدید، یک الگوی بومی برای حفاظت از زیرساخت‌ها معرفی کرد. رئیس سازمان پدافند غیر عامل کشور با بیان اینکه با تغییر عرصه‌های تهدید، شاهد ظهور نقش‌های جدید در جنگ سایبری هستیم، تصریح کرد: برای نمونه در زمینه جمعیت‌ما شاهد سقوط آبشاری هستیم که می‌تواند ناشی از تغییر در الگوهای سبک زندگی و تغذیه باشد.

طالبان سر عقل بیاید و حقایق ایران را بدهد

نماینده مردم خاش در مجلس شورای اسلامی، تاکید کرد: باتوجه به تنش آبی که در استان سیستان و بلوچستان حاکم است، مردم استان به حقایق ایران از هیرمند نیازمند است و امیدوار هستیم با پیگیری‌های صورت گرفته طالبان شهرهای سر عقل آمده و حقایق ایران را بدهد. اسماعیل حسن زهی با اشاره به اخبار رئیس‌جمهور به طالبان در سفر به استان سیستان و بلوچستان پیرامون حقایق هیرمند، بیان کرد: حقایق ایران از رودخانه هیرمند حق قانونی ماست و همین انتظار از رئیس‌جمهور می‌رفت که در بدو ورود این اخبار را به طالبان بدهد. وی ادامه داد: ما به این حقایق نیاز داریم و با توجه به تنش آبی که در شهرهای شمالی استان سیستان و بلوچستان وجود دارد، انتظار می‌رود این حقایق هرچه زودتر داده شود.

ارو با نباید به سمت فعال کردن مکانیسم ماشه برود؟

یک دیپلمات پیشین کشور گفت: در تحلیل خود درباره اینکه در اکتبر ۲۰۲۳ تحریم‌های تسلیحاتی علیه ایران کامل برداشته می‌شود و برخی معتقدند کشور‌های اروپایی برای درگیر نگه داشتن ایران ممکن است از مکانیسم ماشه برای تمدید تحریم‌ها علیه ایران استفاده کنند، گفت: اولاً اینکه جمهوری اسلامی ایران اعلام کرده که آماده است مذاکره را ادامه دهد و ابراز علاقه هم کرده است، لذا به نظر من خود اروپایی‌ها و آمریکایی‌ها اختلاف نظر وجود دارد برای اینکه واقفا سر میز مذاکره بیایند، در نتیجه این کوتاهی از طرف مقابل است نه جمهوری اسلامی ایران. حمیدرضا آصفی افزود: دوم اینکه خیلی تردید دارم مکانیسم ماشه عمل شود زیرا در جمع تر می‌کند و هر فردی در این شرایط مسئولیت آموزش و پرورش را به‌پذیرد یا ترجیح به خواسته‌های متراکم دانش‌آموزان و معلمان قربانی خواهد شد.

کرده است.

کوتاه

پیام تبریک رهبر انقلاب در پی بازگشت دلاور مردان ناوگروه ۸۶

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در پیامی بازگشت موفقیت آمیز دلاور مردان ناو گروه ۸۶ نیروی دریایی ارتش از مأموریت دریانوردی بزرگ به کشور را تبریک گفتند. متن پیام فرمانده کل قوا به شرح زیر است: بسم الله الرحمن الرحیم به دلاورمردان ناوگروه ۸۶ نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران، دریانوردی بزرگ و موفق آمیزشان را تبریک می‌گویم، عزیزان! به خانه خوش آمدید، موفق باشید. سید علی خامنه‌ای

رئیس‌جمهور

سخنران مراسم

شب ۱۴ خرداد حرم امام(ره)

دومین جلسه ستاد مرکزی بزرگداشت حضرت امام خمینی (س) ویژه سی و چهارمین سالگرد ارتحال بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران پیش از ظهر روز(شنبه ۳۰ اردیبهشت ماه) با حضور نمایندگان از دستگاه‌های مختلف این ستاد، در حرم مطهر امام خمینی(س) برگزار شد. حجت‌الاسلام والمسلمین محمدعلی انصاری در این جلسه گفت: یکی از مسائلی که مهم است دوستان بدانند سخنرانی ریاست محترم جمهور در شب ۱۴ خرداد بعد از نماز مغرب و عشا در حرم مطهر امام خمینی است. مراسم شب ۱۴ خرداد مقدمه مراسم روز ۱۴ خرداد است و سخنان رئیس‌جمهور که خط مشی دستگاه‌های اجرایی را تعیین می‌کند خیلی اهمیت دارد. دبیر ستاد مرکزی بزرگداشت امام خمینی(س) با اشاره به اینکه نکته مهم دیگر صدا و سیماست، تصریح کرد: من دیروز جلسه مفصل و خوبی با رئیس صدا و سیما و همچنین معاونت محترم سیاسی این سازمان داشتم و ایشان بر انعکاس برنامه‌ها تأکید داشتند. طبیعتاً مراسم روز ۱۴ خرداد توسط رسانه‌های مختلف انعکاس داده می‌شود، ولی استقبال از برنامه ۱۴ خرداد و مراسم‌هایی که در روزهای مختلف برگزار می‌شود باید به سمع و نظر مردم برسد.

توقف ساخت غیر قانونی برج ۳۰ طبقه در ولنجک

سازمان بازرسی طی نامه‌ای به وزیر راه و شهرسازی و رئیس شورای عالی معماری و شهرسازی، شهردار تهران و وزیر کشور خواستار توقف عملیات اجرا و ابطال مصوبه غیرقانونی کمیسیون ماده ۵ شهر تهران برای احداث هتل ۳۰ طبقه واقع در ولنجک، سازمان بازرسی طی نامه هشدار ی به وزیر راه و شهرسازی و رئیس شوراعالی معماری و شهرسازی، شهردار تهران و وزیر کشور خواستار توقف عملیات اجرا و ابطال مصوبه مزبور شد. محمد مهدی بلندیان معاون نظارت و بازرسی امور سیاسی و قضائی سازمان بازرسی طی نامه‌ای با تذکر و هشدار در خصوص ملک مزبور که در زیر پهنه مسکونی با تراکم متوسط واقع گردید، ممنوعیت احداث بیش از ۶ طبقه را در آن منطقه مورد تاکید قرار داد و اعلام نمود شهرداری تهران و کمیسیون ماده ۵ باید موضوعات مربوط به مغایرت‌های اساسی با طرح تفصیلی را به شورای‌عالی معماری و شهر سازی ارجاع دهد.

هشدار ی دیگر به طالبان

رسانه نزدیک به شورای عالی امنیت ملی در توییتهی نسبت به اقدام هرچه سریع‌تر در هیات حاکمه افغانستان در تأمین حقایق ایران هشدار داد. نور نیوز در توییتهی نوشت: دفاع از حقوق مردم ایران وظیفه قانونی و ملی رئیس‌جمهور است که بدون تنازل و با صراحت کلام دنبال شده. هیات حاکمه افغانستان برای رفع اتهام یی توهنجی به موازین بین‌المللی، هرچه سریع‌تر به تعهدات قانونی و همسایگی خود در تأمین حقایق ایران عمل کند. سیدابراهیم رئیسی رئیس‌جمهور کشورمان در جریان سفر به سیستان و بلوچستان با اشاره به سابقه تاریخی و توافقات و معاهدات دو کشور ایران و افغانستان درباره حقایق هیرمند تاکید کرد: می‌خواهم به حاکمان افغانستان عرض کنم که این سخن بنده را مطلب عادی تلقی نکنند، بسپار جدی بگیرند؛ به مسئولین و حاکمان افغانستان اخطار می‌کنم که حق مردم و منطقه سیستان و بلوچستان را سر بعا بدهند.

نظام بین الملل دیگر

تک قطبی نیست

معاون سیاسی وزیر امور خارجه تصریح کرد که بدون شک نظام بین‌الملل دیگر تک قطبی نیست. علی باقری در توییتهی نوشت: در حالی که غرب در رویای «پایان تاریخ» به سر می‌برد جهان به تدریج با «آغاز تاریخ» مواجه شده است. جهان جدید نه از میان جنگ با نرم و رواروبویی‌های غیرنظامی در حال ظهور است؛ بدون شک نظام بین‌الملل دیگر تک قطبی نیست!